

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

(назва інституту, факультету, коледжу)

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

(назва кафедри, циклової комісії)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціально-педагогічна діяльність з різними категоріями дітей та молоді»

Змістовий модуль «Соціально-педагогічна робота з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом»

для студентів

спеціальності: 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня: першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 231.00.02 Соціальна педагогіка
(шифр і назва освітньої програми)

Спеціалізації _____

Київ – 2019

Розробник: В.В. Суліцький, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Викладач: В.В. Суліцький, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 16. 01 2019 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (Т.Г. Веретенко)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 231.00.02 соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва освітньої програми)

17. 01. 20 19 р.

Керівник освітньої програми _____ (Т.Г. Веретенко)

(підпис)

Робочу програму перевірено

04. 02. 20 19 р.

Заступник директора/декана _____ (Р.О. Павлюк)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	формування фахових компетентностей	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60	
Курс	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	60	60
Обсяг годин, в тому числі:	-	-
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	13	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу – підготовка кваліфікованих фахівців шляхом засвоєння ними теоретичних знань, понять, принципів соціально-педагогічної роботи з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом. Ознайомлення зі сферами діяльності соціального педагога, функціями та існуючими програмами роботи у різних соціальних інститутах, а також формування навичок профілактики та попередження правопорушень серед неповнолітніх.

Завдання курсу:

- систематизація теоретичних знань щодо соціально-педагогічної роботи з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом, зокрема правопорушень, серед підлітків та молоді, засвоєння основних понять щодо важковихованості та відхилень у поведінці, детермінантів цих явищ; вивчення соціально-педагогічних і психологічних особливостей важковиховуваних неповнолітніх;
- вивчення й аналіз законодавчої бази України щодо профілактики та попередження правопорушень;
- ознайомлення з можливостями соціально-педагогічної корекції важковиховуваних підлітків та дослідження системи роботи соціальних інституцій, що займаються вирішенням даної проблеми;
- аналіз й узагальнення практики, досвіду соціально-педагогічної роботи з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом, зокрема правопорушень.

3. Результати навчання за дисципліною.

Вивчення даного курсу та засвоєння основних його положень дозволить майбутнім фахівцям орієнтуватися у сфері попередження відхилень у поведінці

та правопорушень серед підлітків та молоді; розробляти та реалізовувати соціальні проекти, спрямовані на профілактику поведінки, що відхиляється від норми; впливати на формуванні соціальної політики держави у даному напрямку.

Після опанування курсу студенти мають володіти **знаннями** щодо:

- історичного аспекту проблеми соціально-педагогічної роботи з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом, зокрема правопорушень, які вчиняють підлітки в Україні;

- сутності та причин протиправної поведінки, підліткових правопорушень та злочинів;

- особливості підлітків, які мають делінквентну поведінку;

- поняття індивідуальної та групової злочинності та їх особливостей;

- нормативно-правової бази України з попередження та профілактики правопорушень;

- понять, видів, завдань, принципів та методів соціально-педагогічної профілактики правопорушень;

- ролі та функцій соціальних інституцій у сфері профілактики підліткових правопорушень.

Під час семінарських і практичних занять, самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

- планування й організації соціально-педагогічної роботи з дітьми, які перебувають у конфлікті з законом;

- організації та здійснення профілактичної роботи з різними категоріями підлітків та сімей;

- складання проектів і програм з профілактики делінквентної поведінки, зокрема правопорушень серед неповнолітніх;

- налагодження взаємодії та партнерства з організаціями, що займаються профілактикою правопорушень серед підлітків;

- аналізу дій фахівців, які займаються соціально-педагогічною роботою з профілактики правопорушень, надання рекомендацій щодо оптимізації та модернізації профілактичної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка (ОК 16. ОДФ. 10), після закінчення опанування навчальної дисципліни, студенти набувають загальних і фахових компетенцій та отримують і демонструють програмні результати навчання, що наведені у табл. 1.

Компетенції студента, який опанував дисципліну
Соціально-педагогічна робота з дітьми,
які перебувають у конфлікті із законом

Шифр компетенції	Розшифровка надбаної компетенції
ЗК – 5 (загальні компетенції)	Здатність до генерації нових ідей, творчого підходу до вирішення професійних завдань
ФК – 2	Володіння знаннями нормативно-правової бази соціального захисту населення, здатність забезпечувати права дитини та їх сімей, організації соціально-правової діяльності у різних інститутах соціального виховання.
ФК – 5	Здатність діяти згідно з Етичним кодексом спеціалістів із соціальної роботи (соціальних працівників і соціальних педагогів) України.
ФК – 8	Уміння організовувати просвітницьку роботу з різними віковими групами; доцільно обирати тематику, форми та методи роботи відповідно до проблем та потреб різних вікових груп.
ФК – 17 (фахові компетенції)	Володіння знаннями і уміннями роботи з ВІЛ-інфікованими дітьми та їх сім'ями та дітьми, які перебувають у конфлікті з законом
ПРН 1	Здатність продемонструвати базові медико-соціальні, комунікативні, психологічні та педагогічні знання з професії у процесі забезпечення соціально-педагогічної діяльності з дітьми, молоддю та сім'ями
ПРН 5	Здатність продемонструвати знання теоретичних основ та нормативно-правових засад інклюзивної освіти, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку
ПРН 9	Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в навчальних, поза навчальних закладах та закладах соціального-спрямування
ПРН 11	Здатність здійснювати соціально-педагогічну підтримку ВІЛ-інфікованих дітей та їх сімей; дітей, які перебувають у конфлікті з законом
ПРН 13 (програмні результати навчання)	Здатність забезпечувати соціально-правовий захист дітей, молоді та їх сімей

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні засади соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті з законом							
Тема 1. Наукові теорії розвитку протиправної, кримінальної (злочинної) поведінки серед населення, сутність і причини.	5	2	2	-	-	-	1
Тема 2. Класифікація індивідуальної та групової злочинності. Індивідуальні особливості делінквентів.	5	2	2	-	-	-	1
Тема 3. Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення	6	2	-	2	-	-	2
Тема 4. Медіація.	6	-	2	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	24	6	6	4			6
Змістовий модуль Система соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті із законом							
Тема 1. Соціальна робота в системі пробації	3	2	-	-	-	-	1
Тема 2. Сутність і завдання пробаційних програм	4	-	2		-	-	2
Тема 3. Здійснення соціальної роботи з засудженими в установах виконання покарань	6	2	2	-	-	-	2
Тема 4. Програми ресоціалізації та соціалізації засуджених, які звільнилися з місць позбавлення волі	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	21	6	4	2	-	-	7
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього	60	12	10	6	-	-	13

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Загальні засади соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті із законом

Лекція. Тема 1. Наукові теорії розвитку протиправної, кримінальної (злочинної) поведінки серед населення, сутність і причини.

Основні наукові теорії розвитку протиправної та делінквентної поведінки. Сучасний стан та динаміка правопорушень серед населення в Україні. Статистичні дані щодо кількості правопорушень і злочинів, вчинених населенням. Тенденції правопорушень і злочинності серед населення України. Чинники, що впливають на здійснення правопорушень і злочинів у соціальному середовищі.

Основні поняття: делінквентна поведінка, правопорушення, групова злочинність, покарання, бездоглядність, державна політика, злочинність.

Семінарське заняття. Тема 1. Наукові теорії розвитку протиправної, кримінальної (злочинної) поведінки серед населення, сутність і причини.

Лекція. Тема 2. Класифікація індивідуальної та групової злочинності. Індивідуальні особливості делінквентів.

Індивідуальна злочинність. Групова злочинність. ОЗГ. Класифікація злочинців. Класифікація злочинних груп. Індивідуальні особливості осіб, які вчиняють злочини. Ролі в ОЗГ.

Основні поняття: злочинці, кримінальна група, організована злочинна група, індивідуальні особливості.

Семінарське заняття. Тема 2. Класифікація індивідуальної та групової злочинності. Індивідуальні особливості делінквентів.

Лекція. Тема 3. Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення.

Основні міжнародні нормативно-правові документи щодо захисту прав і свобод людини. Вітчизняні нормативно-правові документи, спрямовані на попередження правопорушень і злочинності серед населення. Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Основні поняття: населення, покарання, правоохоронні органи та служби, профілактика правопорушень.

Практичне заняття. Тема 3. Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення.

Семінарське заняття. Тема 4. Медіація.

Практичне заняття. Тема 4. Медіація.

Змістовий модуль II

Система соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті із законом

Лекція. Тема 1. Соціальна робота в системі пробації.

Сутність та завдання пробації. Види пробації: досудова, наглядова та пенітенціарна пробація. Досудова доповідь. Оцінка ризиків та потреб вчинення повторного правопорушення. Індивідуальний план роботи із засудженим. Соціально-виховна робота із засудженими як складова плану. Пробаційні програми. Суб'єкти взаємодії з органами пробації у здійсненні соціальної роботи із засудженими, зокрема з неповнолітніми.

Основні поняття: пробація, оцінка ризиків та потреб (ОРП), індивідуальний план, соціально-виховна робота.

Семінарське заняття. Тема 2. Сутність і завдання пробаційних програм.

ЛЕКЦІЯ. Тема 3. Здійснення соціальної роботи з засудженими в установах виконання покарань.

Кримінально-виконавча служба. Засуджені в установах виконання покарань. Специфіка відбування покарання. Соціальна робота з засудженими у кримінально-виконавчій службі. Удосконалення кримінально-виконавчої політики в Україні щодо відбування та виконання покарань.

Основні поняття: кримінально-виконавча служба, колонія, слідчий ізолятор, філософські принципи кримінального судочинства, умовно-дострокове звільнення.

Семінарське заняття. Тема 3. Здійснення соціальної роботи з засудженими в установах виконання покарань.

Лекція. Тема 4. Програми ресоціалізації та соціалізації засуджених, які звільнилися з місць позбавлення волі.

Ресоціалізація засуджених. Школи підготовки засуджених до життя на волі. Діяльність інспектора з соціально-побутового влаштування засуджених після звільнення. Соціально-психологічна підготовка засуджених до звільнення. Етапи ресоціалізації та зміст роботи. Звільнення засуджених з установ виконання покарань. Роль громадських організацій у підготовці засуджених до життя на волі.

Основні поняття: ресоціалізація, соціалізація, звільнення, соціально-психологічна підготовка, школа підготовки до життя на волі.

Практичне заняття. Тема 4. Програми ресоціалізації та соціалізації засуджених, які звільнилися з місць позбавлення волі.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	3	30	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом			93		71
Максимальна кількість балів:	164				
Розрахунок коефіцієнта: Максимально можлива кількість балів: 164. Коефіцієнт: 1,64. Розрахунок балів, отриманих студентом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1,64 =$ кількість балів – рейтинговий показник успішності студента (де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення курсу).					

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I

Загальні засади соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті із законом

Самостійна робота.

Завдання 1. Подивитися та напишіть есе з теми: «Сучасний стан злочинності в Україні».

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади з життя, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання виконано у повному обсязі, зроблені висновки – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі – 3 бали.

- завдання виконано частково – 2 бали.
- завдання виконано поверхово – 1 бал.

Завдання 2. Заповніть таблицю «Гендерні особливості передумов вчинення правопорушень / злочинності».

Ключові гендерні особливості передумов вчинення правопорушень / злочинів представниками різної статі	
Чоловіки	жінки

Критерії оцінки:

- нестандартна, власна, оригінальна, обґрунтована та доведена – 5 балів.
- перероблена вже існуюча, додані оригінальні думки та ідеї – 4 бали.
- наведена вже існуюча точка зору - 3 бали.
- завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.
- завдання виконано частково – 1 бал.

Змістовий модуль II

Система соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті із законом

Самостійна робота.

Завдання 1. Розробити проект програми підготовки до життя на волі засуджених.

Структура програми: пояснювальна записка, хід реалізації з конкретними заходами; результат, який передбачено отримати після реалізації програми, можливі ризики та способи їх подолання; висновки.

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади з життя, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації – 3 бали.
- завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.
- завдання виконано частково – 1 бал.

Завдання 2. Заповніть таблицю «Види пробації».

	Досудова пробація	Наглядова пробація	Пенітенціарна пробація
Сутність			

Основні завдання			
На кого спрямована (клієнт)			
Ключові партнери (суб'єкти взаємодії з пробацією)			

Критерії оцінки:

- завдання виконано у повному обсязі проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади з фільму, в наявності особистісна думка студента – 5 балів.
- завдання виконано у повному обсязі, зроблені висновки – 4 бали.
- завдання виконано у повному обсязі – 3 бали.
- завдання виконано частково – 2 бали.
- завдання виконано поверхово – 1 бал.

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля дисципліни. Виконання модульної роботи відбувається в тестовому режимі з використанням роздрукованих завдань. Завдання розподіляються за рівнем складності:

- проста відповідь «так» чи «ні» - 0,5 балів;
- вибір відповіді з 4 та більше варіантів – 1 бал;
- завдання, які потребують знань визначень, або пов'язаних з заповненням таблиць – 1,5 бали;
- творчі завдання – 2 бали.

Загальна кількість питань у одному варіанті розподіляється так:

- питання, що передбачають просту відповідь «так» чи «ні» - $8 \times 0,5$ балів = 4 бали;
- питання, що передбачають вибір відповіді з 4 та більше варіантів – 8×1 бал = 8 балів;
- завдання, які потребують знань визначень, або пов'язаних з заповненням таблиць – $6 \times 1,5$ бали = 9 балів;
- творчі завдання – 2×2 бали = 4 бали.

У залежності від спрямованості модуля (теоретичний або практичний) кількість питань за рівнем складності може змінюватися, але загальна кількість балів у сумі повинна складати 25.

5.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Не передбачено навчальним планом.

5.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Тенденції правопорушень та злочинності серед населення України.

Груповий характер злочинності та правопорушень населення.

Засуджені в місцях позбавлення волі: кількісний та якісний аналіз.

Державна політика щодо попередження правопорушень / злочинності, бездоглядності серед населення.

Поняття «проступок», «правопорушення» та «злочин».

Кримінальна поведінка: критерії та види.

Причини здійснення правопорушень та злочинів населенням.

Мотивація правопорушників / злочинців.

Чинники, що впливають на здійснення правопорушень та злочинів у соціальному середовищі.

Соціальний та психологічний портрет особи, яка має делінквентну поведінку, на різних вікових етапах розвитку.

Рання діагностика.

Поняття соціальна профілактика правопорушень.

Мета, завдання та види профілактики.

Принципи соціальної профілактики правопорушень.

Аналіз ефективності методів профілактики правопорушень.

Основні міжнародні нормативно-правові документи, прийняті з метою захисту осіб, які перебувають у конфлікті з законом.

Вітчизняні нормативно-правові документи, спрямовані на попередження правопорушень серед населення.

Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Медіація.

Основні принципи діяльності спеціальних закладів.

Особливості здійснення профілактики правопорушень.

Система роботи з профілактики делінквентної поведінки та правопорушень в соціальних службах.

Індивідуальні та групові форми профілактики, інтерактивні методи у профілактичній роботі, вибудовування партнерської взаємодії у громаді.

Засуджені у пенітенціарній системі.

Специфіка відбування покарання особами у виправних колоніях і слідчих ізоляторах.

Соціальна, педагогічна та психологічна робота з засудженими у пенітенціарній системі.

Служба пробації. Закон України про пробацію.

Структура та організація діяльності служби пробації.

Досудова доповідь.

Здійснення нагляду.

Пробаційні програми.

Нормативно-правова база ресоціалізації засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Система установ, залучених до процесу соціальної реабілітації та ресоціалізації засуджених до альтернативних покарань.

покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Особливості осіб, які повернулися з місць позбавлення волі.

Специфічні проблеми особи, яка повернулася з місць позбавлення волі.

Складання індивідуальної діагностичної карти особи, яка повернулася з місць позбавлення волі.

6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
<i>Дуже добре</i>	82-89
<i>Добре</i>	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни «Соціальна робота з дітьми, які перебувають у конфлікті із законом»

Модулі		Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Кількість балів		93			71		
Лекції		1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми лекцій	Наукові теорії розвитку протиправної, кримінальної (злочинної) поведінки серед населення, сутність і причини.	Класифікація індивідуальної та групової злочинності. Індивідуальні особливості делінквентів.	Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення	Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення	Соціальна робота в системі праці	Здійснення соціальної роботи з засудженими в установах виконання покарань	Програми ресоціалізації та ресоціалізації засуджених, які звільнилися з місць позбавлення волі
Практичні заняття	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	22 бали	11 балів	11 балів
Теми практичних занять	Нормативно-правова база попередження протиправних і злочинних дій серед населення	Медіація	Медіація	Медіація	Сутність та завдання пробачінь програм	Здійснення соціальної роботи з засудженими в установах виконання покарань	
Семінарські заняття	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів		
Теми семінарських занять	Наукові теорії розвитку протиправної, кримінальної (злочинної) поведінки серед населення, сутність і причини.	Класифікація індивідуальної та групової злочинності. Індивідуальні особливості делінквентів.	Медіація	Медіація	Програми ресоціалізації та соціалізації засуджених, які звільнилися з місць позбавлення волі		
Самостійна робота	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів		
Модульний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			

Максимально можлива кількість балів: 164.

Коефіцієнт: 1,64.

Розрахунок балів, отриманих студентом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1, 64 =$ кількість балів – рейтинговий показник успішності студента (де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення курсу).

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Журавель Т.В. *Соціальна підтримка дітей, які перебувають у конфлікті із законом, та їх сімей* / Т. В. Журавель // Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / За заг. ред.: Т.В. Журавель, З.П. Кияниці; Авт. кол. : А.В. Аносова, О.В. Безпалько, Т.П. Цюман та ін. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. – С. 312–351.
2. Методики та інструменти роботи з неповнолітніми, які перебувають в конфлікті з законом: навч.-метод. посібник, Том 1 / авт. кол.; за ред. Гейл Стідз, Т. Журавель. – К., 2017. – 291 с.
3. Методики та інструменти роботи з неповнолітніми, які перебувають в конфлікті з законом: навч.-метод. посібник, Том 2 / авт. кол.; за ред. Гейл Стідз, Т. Журавель. – К., 2017. – 303 с.
4. Суліцький В.В. Профілактика та попередження самогубств серед засуджених: навчально-методичний посібник / В.В. Суліцький. – Горлівка, 2014. – 254 с. (Бібліотека пенітенціарного психолога).
5. Суліцький В.В. Психологічні основи ресоціалізації засуджених: навчально-методичний посібник / В.В. Суліцький. – Горлівка, 2014. – 263 с. (Бібліотека пенітенціарного психолога).

Додаткова:

1. Блекборн Р. Психологія кримінального поведіння. – Санкт-Петербург: Питер, 2014. – 496 с.
2. Змановская Е.В. Девиантологія (Психологія отклоняющегося поведіння): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. / Е.В. Змановская. — Москва: Издат. центр “Академия”, 2003. — 288 с.
3. Карсон Р., Батчер Дж., Минека С. Анормальная психологія. – Санкт-Петербург: Питер, 2014. – 1167 с.
4. Кримінально-виконавче право України : підручник / [О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужи. – К. : Атіка, 2016. – 752 с.
5. Кримінально-виконавчий кодекс України : офіц. видання зі змін. та доп. станом на 20.05.2018 р., прийн. 11 липня 2003 р. № 1129-IV / М-во юстиції України. – К. : Форум, 2018. – 174 с.
6. Максимова Н.Ю. Психологія адиктивної поведінки: навч. посіб. / Н.Ю. Максимова. — Київ: ВПУ “Київський університет”, 2002. — 308 с.
7. Менделевич В.Д. Психологія девиантного поведіння: учебное пособие / В.Д. Менделевич. – Санкт-Петербург: Речь, 2015. – 445 с.
8. Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / Синьов В. М., Радов Г. О., Кривуша В. І., Беца О. В. – К. : МП “Леся”, 1997. – 272 с.
9. Суліцький В.В. Професійна підготовка психологів для роботи з засудженими, хворими туберкульозом: збірник матеріалів V міжнародної науково-практичної конференції. [«Актуальні проблеми прав людини, яка

перебуває в конфлікті зі законом, крізь призму правових реформ»], (Київ, 24 листопада 2017 року) / В.В. Суліцький, Є.Ю. Бараш, В.М. Бесчасний та ін. – Київ: Інститут кримінально-виконавчої служби. – Київ: ФОП Кандиба Т.П., 2017. – С. 195-198.

10. Суліцький В.В. Роль совісті у ставленні засудженого до вчиненого злочину. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції [«Пріоритетні наукові напрямки педагогіки і психології: від теорії до практики»], (Харків, 13-14 жовтня 2017 року) / В.В. Суліцький, Є.О. Галацин, О.С. Лисенко та ін. – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2017. С.112-114.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронна адреса навчального курсу:

<http://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/teacher/>